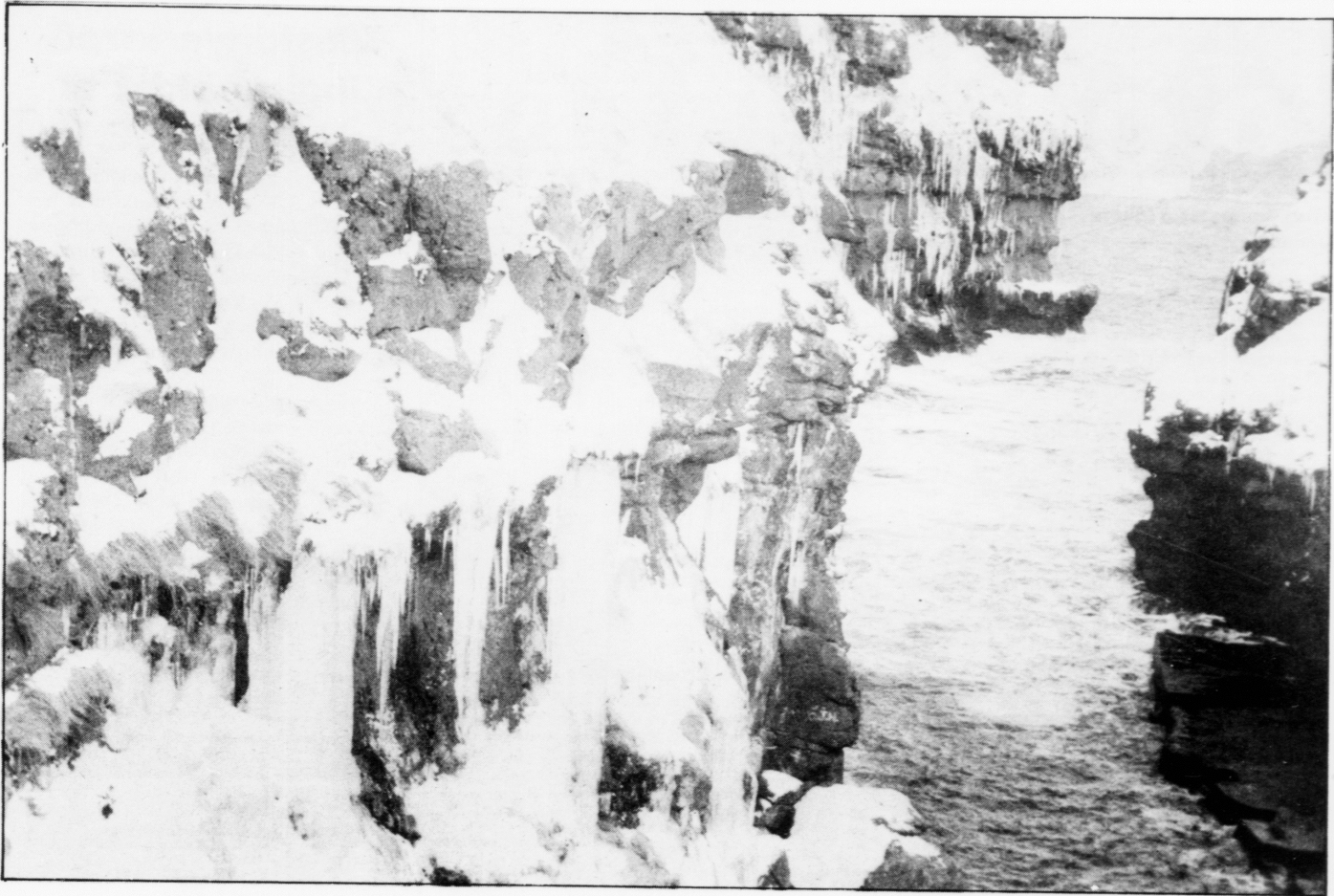

*Dýrðmikla stund, tá Jesus barst í heim,
tá allar rúmdir storknaðu í spekt,
tá lívsins flóð breyt yfir dysjum teim,
íð goymdu heimsins deydumannabein. —
Rís upp til lousong öll, tú bleika slekt.*

Vit sungu við öll, klænmælt og hugtíkin. Uttanfyri stóðu vaksin og lýddu á, vit söu dökkan av teimum fyri glervindeygnum, og hoyrdu manna-røddir taka undir við okkum.

Tá ið sálmurin er liðugur, koyrir deknurin bókina aftur í lumman, leggur hendurnar í fangið og sigur jólaboðskapin fyri okkum, ikki upp úr bók, ikki upp aftur eftir annars men í nýtum sjálvvaldum orðum. Tað barst okkum smæstu fyri, at hendinarnar vóru tilbørnar her í bygdini, og at hann sjálvur hevði verið tað. Seyðafylgini lógu her uppi undir fjallinum, og seyðamenninar kendu vit. Esil segði hann einki um, men ross, sum stóðu inni og ótu hoyggj, og kýr, sum stóðu og toygdu seg drógu hoyggj út undan barninum, sum lá í krubbuni. Vismenninir mundu vera teir, doktorin, prestur og lærarin. Hvør skuldi annar vera? Gávurnar, teir høvdu við, vóru komnar úr Havni, okkurt etandi, okkurt sum mól runt, tá ið tú setti tað á gólv, eitt, sum læt í, tá ið tú blásti í tað, trý so-vorðin ting. Tað torskilnasta var hetta, at barnið lá í einum fjósi. — Jomfrú Maria var ókunnugenta, og bjóða henni inn í fjósið? Hjá okkum vórðu ókunnufolk boðin í stovuna.

Tá ið deknurin er liðugur við jólaboðskapin, setur hann seg at tosa við okkum. Í fyrstuni gekk heldur treivið, tí kirkjutøgnin var á okkum, men so smátt um smátt komu vit okkum. Tey eldru tosaðu fyndugt og ráðisliga, lögdu seg eftir at roynast vaksin. Vit fimmáragomlu tagdu, lurtaðu og undraðust. Deknurin rópti okkum til sín, settu okkum undir liðini á sær í hálmin:

»Nú, stakkali, hvat skulu vit tosa um, ha?»

»Um einglarnar! Flúgvu einglarnir niður á jorðina at verða kliptir á jolum?»

»Hví spyr tú so?»

»Jú, tí einglahár er bert at fáa á jolum«.

»Hví eru eingir einglar niðri millum húsinu at siggja jóladag, sum nú stararnir og grátitlingarnir, eru teir hægri uppi á fjallinum?»

»Hvat er heilt uppi á fjallinum á jolum?»

Spurningarnir komu tyszandi, men tað er so góðum líkt, at teir krevja einki svar, tí tann næsti kemur beinanvegin.

So stóðgar deknurin okkum:

»Hvat ið er uppi á fjallinum, ja, har er veturin uppi ...«

Um nakar hevur verið uppi á hægsta fjallinum á jolum?

Jú, deknurin hevði verið eina ferð, ein fyrsta jóladag: »Nú skulu tit hoyra:

Tað var kavi og frost, eg legði til brots, skæddi meg í skelingar og tók stav í hondina. Tí tað er ikki lætt at koma niðan á fjallið, veturin vil ongan hava niðan til sín, hann verjir seg, glerstoytir hamrarnar, oysir jarðrok upp, setur vindin at blása. Strítið gekk niðan eftir, mátti hegga fyri mær við pikini; við hvørt tók eg knívin, telgdi fótastíð í glerið; og vindurin km turnandi beint á kroppin á mær, royndi at hava meg av fótunum, men eg helt meg so lagan fram eftir jørðini, trygd-aði meg niður í kavan, tá ið harðast gekk á — og til bar, eg kom niðan. Á, tit skuldu sæð alt, ið veturin hevði har uppi, ja, tað skal eg siga tykkum, veturin er brandur at pynta til jóla. Ovast á fjalla-krúllinum lá kavin javnstrokin og skein. Teir svørtu sandarnir, teir royðuskiftnu flotkeldurnar, teir mórutu støðuhyljarnir, alt javnskavað og skyggjandi hvitt. Og so langt eygað sá, ikki eitt spor í kavanum, ikki eitt avlagandi fet, av nøkrum livandi, sól, fjallavindur og kavi, annað var her einki. Niðari lógu fannir, ið vindurin hevði beykað saman í langar dyngjur aftur undir hverjari lívd, skornar við hvessum røðum og snøggum hjólingum. So skein sólin á, bleikroðaði kambarnar, bláskuggaði lægdinarnar. Áirnar høvdu staðið

uppi, og fossaguvið var fryst á lofti, lá so niður-afturdottið sum isfonn og skróvaði í vindinum. Hamrar vóru ikki, bert kavabrekkur, ið gingu upp og endaðu í erva í tungum skalvum, sum í djørvum bogum hingu útyvir, og úr skalvunum myldi dúnlaðt jarðrok, sum vindurin alsamt bar lágt gjøgnum slokur millum fannirnar. Fossarnir vóru ikki sum vanligt, svørt sár í fjallasíðuni, teir vóru glitrandi krystallgrindir í tí hvíta fjallinum, høgur hallir av issúlum, ið bóru hválv av sjóbláum gleri. Her inni í eina av hesum høgum hellum setti eg meg, innan fyri long røð av blonkum, blánandi glersúlum. Tá sá eg, at her var tað, at veturin helt jól; her var hansara velduga kirkja, her hevði hann reist sitt altar fyri tí stóru hátíð. Og meðan eg sat, kom sólin fram og skein, so issúlurnar glæstu fram tann skæri eldur, og fjallavindurin kom og blásti á súlurnar, spældi á tær sum á eitt ovurstórt orgul, blásti djúpt rungandi jólaløg, ið búrust út til skalvarnar, fannirnar og tann javnstrokna kavan í erva, gleðiljóð um tann skapandi almátt, ið á hvørjum ári jarðleggur myrkið og reisir ljósið av nýggjum, á hvørjum ári ber okkum aftur móti sól og summri. Og meðan eg siti og lýði á ljóðið, berst tað mær fyri, at áirnar, ið eru tiknar á hondum og bundnar í ísi, taka undir, at alt tað liv, ið hvílir undir kavanum, tekur undir við hesum ævinliga sigurskvæði, tí nú dragnar dagurin aftur, nú hitnar luftin í hvørjum, nú ber aftur móti fuglasongi og grønkandi jorð.

Soleiðis eru jólni uppi á fjallinum«.

Deknurin tekur sálmaðókina upp úr aftur kotalummanum:

»Latið okkum syngja ein sálm afturat, so skal eg sleppa mær aftur at húsum«.

*Og einglajóldir tustu upp á flog,
tað var sum brús av túsund fjarum fossum,
hvørt jarðarkyktað tað var eitt gleðismog,
tá hvør ein tunga kvæð tað jólaboð:
»Nú týnist myrkið, luv er vunnið osum«.*